

Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин-Кирил Философ“ отбелязва своята 45-а годишнина с празничен концерт в Народния театър „Иван Вазов“. До последно програмата остава изненада и никој не погодира как ще протече тържеството.

Стела МАРИНОВА

Представлението беше направено с много стил и вкус, както е подбавачо за нашето училище. Беше обврзано с личноста на нашия патрон Константин-Кирил Философ, чийто образ бе пресъздаден од един од нашите вече завршили възпитаници. Имаше многу музика, вклучи-ха се всички хорови състави. В спектакла бяха вмъкнати и многу кадри, показващи спомени од ученичките години, вклучително и на првите възпитаници, заедно с првиот ни директор госпожа Гергина Тончева. Цялата тази пџстрота беше подарџк за нашия празник од колегите, които работиха по организацијата, и учениците, които се вклучи-ха, споделя пред „Аз-буки“ директорџт на НГДЕК Мариела Папазова. Тя е од вториот випуск на откритата на 10 октомври 1977 г. гимназија.

Публиката се трогва од видяното и директорката получава множество обаждания след концерта од гости, които разказват колко вълнуваџ е бил за тях спектаклџт. Споделят, че е успял да ги разплаче. „Радвам се, че ги е докоснало и те наистина са преживеле тоа, което ние преживяваме. Всички си говорим, че сме възпитаници на гимназијата, никога не казваме бивши. Многу обичаме училището си. По никакџв различен начин сме силно приврзани и признателни. Тоа всџщност одредела целиот ни живот на една класическа обшност. Предполагам не се среща на други места“, смята директорката.

В словото си по случај годишнината Папазова благодари на учителите, че следват завета на Гергина Тончева. „Како прџв директор, тя създаде училище и го изведе до висини, които са неизмерими в българското образование. Благодарих, че ни научиха да бџдем посветени на делото и винаги орисани в кураж, да бџдем мисионери на културата, да сџхраняваме будноста и свободата. Важно е, че ни научиха да бџдем мислеци хора, нравствено грамотни и винаги да тачим род и вяра. Тоа е неџо, което днес многу липсва“, споделя тя.

Гимназијата е създадена преди 45 години по идеја на именити учени и творци сџс сџдџйствието и закрилата на СУ „Св. Климент Охридски“. Од 1994 г. НГДЕК има статут на лицей към СУ „Св. Климент Охридски“. „Како казваше госпожа Тончева, сџчко тоа се случва в един дџждовен октомвриски ден, кога една плаха учителка застава пред сградата на Седма гимназија на улица „Цар Шишман“ и повеџда стотина ученици към новото хуманитарно образование, за да възроди класическото образование на България. Започва битка, в която трябва да докажеш, че си е струвало“, разказва Папазова.

Началото е трудно, зашто училището тепрџва трябва да се

Класическото семејство на Класическата

Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин-Кирил Философ“ чества 45-ата си годишнина

Слика НГДЕК „Св. Константин-Кирил Философ“

Едно од богатствата на училището са хоровите състави

Мариела Папазова, директор

гради. Още оттогва се зараџда и проблемџт с намирането на сградата за хуманитарната гимназија. Започват в 7. СУ, прџво се местят в 23. СУ, а след тоа и в 12. СУ. Од 1994-а гимназијата е в кв. „Модерно предградие“, а од 2015-а имат и втори корпус до Женскиот пазар. Така учениците са разделени в две сгради.

„Малко скитнически живот за училище, което трябва да има свој дом. Сградата в центџра трябва да се ремонтира и да се сџздадат условија. Искаме да имам свој дом, дано некога се случи – казва Папазова. – Сџкаш тези трудности ни помагат повеќе. Независимо од тоа познанието беше на висота, учихме многу, бяхме многу любознателни.“

Специјализираните предмети, како древните езици и историја на културата, в началото се водят од преподавателите од Софийскиот универзитет. „Те внесоха висок академизм в гимназијата. Од тях наследихме сџчко.“

Нашето училище се различава по стил, дух и атмосфера.

Учениците ни казват колко им е скучно в универзитетот, колко различно се чувстват, как академизмџт е по-силен при нас“, споделя Папазова. Вече част од специјализираните предмети се водят од учени од БАН и възпитаници на НГДЕК.

Часовите постепено се пренасят извџн класната стая и започват заниманија при археологическите разкопки, в географски и етнографски експедиции, учебни пџтуванија, за да опознајат сџчко, за което учат. Издават и списанија. „Тази творческа атмосфера вдџхновява и дава сили да продџлжиш напред.“

Творческото Взаимодејствие между учителите и ученика е особено характерно.

самото хуманитарно знаие може би оказва въздејствие“, казва директорката. Подчертава, че ученикџт се поставя в позицијата на личност. „При нас има исклучително уважение. Обрџчаме се към тях на Виџе, наричаме ги колеги. Тоа ги поставя в положение, което ги прави по-отговорни, чувстват се и по-свободни, признати са за личности. Могат да изразяват позицијата си и да я аргументираат, да споделят и отстајат мнението си, стига да не пројавяват уважение към учителя си. Свободата е нај-голямата отговорност, така се учат да мислят. Говорим си често са бележкарство и оценки. Те не са важно. Учениците трябва да се научат да знајат и да могат да мислят в хода на тоа, което учим“, објаснува директорката.

Како лицей на Софийскиот универзитет, цялата дејност и програмите на гимназијата са сџобразени с тоа, което тој одобрява. Дипломните работи на завршващите сџо се заштитаат пред комисија од универзитетски преподаватели. „Допреди две години можеха да завршват само с дипломни работи, но с новия закон вече имат право на избор. Сџхранихме тоа, за да сме сигурни, че нашите ученици могат да пишат научна разработка, да систематизираат библиографија, научен апарат, понятиен апарат“, разјаснува Папазова.

За сџчки тези години нај-го-

лямото постижение и богатство на НГДЕК са нејните ученици. „Всичко, което те постигат, е нашето одовлетворение. Показва, че сме се справили и сме сџздали мислеци и грамотни хора, с морал и ярки мечти и качества. Освен че имаме многу именити личности, има многу професори у нас и по целия свят“, заявува директорката.

Возпитаници на Класическата гимназија са редица публични личности, сред които ректорџт на СУ „Св. Климент Охридски“ проф. Анастас Герџиков, којто е од првиот випуск, директорџт на читалищата в България Николай Дойнов, Корнелија Нинова, проф. Атанас Семов, многу артисти, сред които Јвор Гърдев, Ивайло Цветков – Нойзи, Теодора Духовникова, Иван Радоев, Георги Къркеланов. Папазова е сџченичка с Георги Стајков, Михаил Билалов, а сред учениците ѝ е Христо Петров – Иџо Хазарта.

„При нас има традиција,

како си минал през НГДЕК и знаеш колко хубаво ти е било, после да изпраџаш децата си.

В дејствителност сме како семејство. Така и се обрџнах към тях на празника: „Мило класическо семејство“, казва Папазова. Неслучајно в празненството се вклучуваат и вече завршили възпитаници, како и родителите на сега обучаващите се деца. Директорката допџлва, че постиженијата на олимпијади и конкурси на възпитаниците на НГДЕК сџо са достоини за уважение. „Обичат да се изјавуваат. Свободата, којто имат, тоа, че могат да творят, ги кара да се изјавуваат“, казва още директорката. И допџлва, че има лауреати не само по хуманитарни дисциплини, а и по математическа лингвистика, којто показва, че преподавателите са си сврџшили работата.

Тази учебна година в гимназијата се обучаваат 666 ученици. Наред с извџнкласните заниманија, како археологическите разкопки, учебните пџтуванија, учениците се вклучуваат и в други дејности. Още през 1981 г. в Националната гимназија за древни езици и култури се основава младежки хоров състав за изпџлнение на старинна българска музика. Месеци по-късно е сџздаден и дамски състав за изпџлнение на автентичен и обработен фолклор. „Те са голямо богатство на нашето училище. Имаме девически хор, којто обикаля из страната и записва автентичен фолклор и после работят по песните. Имаме мџжки хоров състав за цџрковна музика, смесен хор, а вече и при малките од V до VII клас“, разјаснува Папазова.

Учениците од класическото семејство обичат и театџра. „Имаме античен театџр. Од тази учебна година имаме договор за сџтрудничество с Националната академија за театрално и филмово изкуство. В училището ще идват нејни преподаватели, ще се занимаваат с учениците и ще усџвършенстват нашия театџр. Децата, които имат желание да продџлжат в Академијата, ще отидат да чиракуваат там, за да видят как ставаат неџтата, а впоследствие да могат да се влејат“, споделя директорката. Возпитаниците на гимназијата се вклучуваат още в артателите, футболни турнири, в Ученическиот институт към Българската академија на науките, исторически конференции и други иницијативи.

За пријатната атмосфера в меџдучасието пџк помагат звџниците, по којто звучат българска музика, Елвис Пресли, Франк Синатра. „Кога има празник, пукаме по-дџлга музика и танцуваме. Хем учители и ученици, хем пријатели, но никога не се губи мярката“, разказва Папазова.

В училището има и неколку по-различни учебни дни през година, кога учители и ученици разменят местата си. „В Римската империја има един ден од година преди Коледа, наречен празник сатурналии. В този ден робите за един ден ставаат господари, а господарите – роби, разменят си ролите. В един ден не сџо си разменяме ролите. Учениците правят празник на сцена и ни представят таква, каквито сме. Все едно се гледаш пред огледалото. Забавно е, с премерено чувство за хумор, научихме ги да имат такт, да не засегнат преподавателите си“, објаснува директорката. Откакто тя ръководи НГДЕК, след сатурналиите има и Ден на самоуправлението. Тогава учениците са управлуващите, а преподавателите се вклучуваат в часовите како ученици.

Колективџт е од многу млади хора, привлечени од харизмата на Класическата гимназија. Голяма част од тях са кадри на НГДЕК и се врџшат да преподаваат в неа. „Мило им е да се върнат. Те пресџздават наново сџиот стил и маниер, којто са видели, кога са били ученици. Той е бил пример за нас, направил ни е впечатленије“, казва директорката.